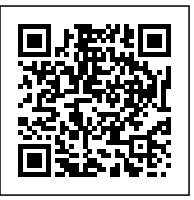
OSHAGAN, FATHER KLINE AND LITERATURE

Posted on January 19, 2016 by Keghart

keghart.com

Category: Opinions

Serop Yeretzian
Translated by **Vahe H. Apelian,** January 2016

> *Hagop Oshagan, born in 1883, was a prolific Armenian writer, prominent literary critic and educator. He is the author of the monumental Panorama of Western Armenian Literature (Համապատկեր Արեւմտահայ Գրականութեան) that encompassed the period between 1850-1915 in ten volumes of which only the first was published at the time of his death in Aleppo on February 17, 1948. Serop Yeretzian is the author of Very Ordinary Folks (Շատ Սովորական Մարդիկ), an anthology of short stories. Click on Յակոբ Օշական, Father Kline Եւ Գրականութիւն for the Armenian text.—Editor*

Hagop Oshagan's literary writing classes at the Seminary of Jerusalem were ceremonial. We would attend them scrupulously. Adjectives were ambushed and repetitions were unforgivable. But It would also happen that similar repetitions by an established writer would be considered enhancing the writing. He would cite for an example the writing of Krikor Odian and opening the book he carried with him, would read a passage such as - "There are people who pray but there are also people who do not pray. Could it be that I started praying now? Could it not be that I prayed before? I can safely say that there has not been a day in my life I have not prayed".

Serop Yeretzian
Translated by **Vahe H. Apelian,** January 2016

> *Hagop Oshagan, born in 1883, was a prolific Armenian writer, prominent literary critic and educator. He is the author of the monumental Panorama of Western Armenian Literature (Համապատկեր Արեւմտահայ Գրականութեան) that encompassed the period between 1850-1915 in ten volumes of which only the first was published at the time of his death in Aleppo on February 17, 1948. Serop Yeretzian is the author of Very Ordinary Folks (Շատ Սովորական Մարդիկ), an anthology of short stories. Click on Յակոբ Օշական, Father Kline Եւ Գրականութիւն for the Armenian text.—Editor*

Hagop Oshagan's literary writing classes at the Seminary of Jerusalem were ceremonial. We would attend them scrupulously. Adjectives were ambushed and repetitions were unforgivable. But It would also happen that similar repetitions by an established writer would be considered enhancing the writing. He would cite for an example the writing of Krikor Odian and opening the book he carried with him, would read a passage such as - "There are people who pray but there are also people who do not pray. Could it be that I started praying now? Could it not be that I prayed before? I can safely say that there has not been a day in my life I have not prayed".

I quoted the above passage from memory sixty-seven years later. There may be insignificant error in my quoting. During his literature writing classes Hagop Oshagan would transform for us into a pagan priest and we would turn into his faithful worshippers; but his literary writing classes for us would become an ordeal. We would hand him our compositions with trepidation. We would consider it to be almost impossible to emerge from his dissecting scrutiny safe and sound. Should it happen that he would notice a semblance of a literary spark, he would thunder endearingly and say "Imbecile, you have approached what appears to be literature. I expect you to invest more efforts". Idiot for him was meant to sound flattering.

After our English literature teacher entered the classroom for the very first time, he placed the bundle he was carrying on the podium and wrote on the black board 'Father Kline'. He said that was his name and then he approached each and every one of us, shook our hands repeatedly asking each and every one of us: "How are you?" After this short ceremony, he opened the bundle on the podium, took out soft cover books and distributed a copy to each one of us. On its cover "As You Like It" was printed. He presented the book to us saying - "This will be your study book. It is a play by Shakespeare. Let me remind you that the theme of the play has no relations with its title".

Father Kline was an American clergyman. He was a lean, blue-eyed, blonde-haired man in his fifties. He had been a chaplain in the U.S. Army during the Pearl Harbor attack and had miraculously escaped the carnage. He had an uncanny ability keeping us focused on the subject during our classes. We could almost recite by heart Melancholy Jack's monologue in the "As You Like It" – "All the world's stage and all men and women merely players. They have their exits and their entrances".

Father Kline had also the ability to surprise us. During such a class, he suddenly digressed from the subject and asked us - "What is literature?" We were perplexed, as we would have expected such a question only from Hagop Oshagan. Few of us gave elusive answers. After listening to them attentively, he then took upon himself to answer the very same question he had posed and in no uncertain terms said - "Probably you may not agree with me, but whatever is written on a blank page is literature".

After so many years whenever I recall my two former teachers I remain cognizant of the vast chasm between the two regarding what constitutes literature. I want to remain impartial towards both. My heart wants me to side with Oshagan's understanding of what literature is or ought to be; but can I dismiss Father's Kline's understanding of what literature is?

Յակոբ Օշական, Father Kline եւ Գրականութիւն
Սերոբ Երէցեան

Յակոբ Օշականին գրականութեան դասաւանդութիւնները արարողութիւններ էին, որոնց

երկիւղածութեամբ պէտք էր հետեւէինք: Ածականները որոգայթներ էին, իսկ կրկնութիւնները աններելի: Սակայն կը պատահէր, որ նոյն կրկնութիւնները վարպետ գրիչի մը մօտ առաւելութիւն կը դառնար: Օրինակ կը բերէր Գրիգոր Օտեանը և ձեռքին տակ պահած գիրքը բանալով կը կարդար:

«Մարդիկ կան, որ կ'աղօթեն., իսկ մարդիկ ալ կան, որ չեն աղօթեր: Ես անոնցմէ եմ, որ կ'աղօթեմ: Միթէ հիմա՞ սկսայ աղօթել, միթէ ասկէ առաջ չե՞մ աղօթած, կրնամ ըսել, որ կեանքիս մէջ օր մը չէ եղած, որ չաղօթեմ: »

Վերոյիշեալ հատուածը 67 տարի վերջ, յիշողութեամբ կ'արտագրեմ, որուն մէջ կրնան աննշան թերի տեղադրումներ պատահած ըլլան: Դասաւանդութիւններուն ընթացքին Յակոբ Օշականը քուրմի կը վերածուէր, և մենք կը դառնայինք իր հաւատացեալները: Սակայն շարադրութեան պահը մեզի օրհասական կը թուէր: Վախով կը յանձնէինք իրեն մեր տետրակները: Իր տարրալուծարանէն ողջ առողջ դուրս ելլելը գրեթէ անհնարին կը կարծէինք: Սակայն երբեմն եթէ կայծ մը նկատէր մեր գրութեան մէջ, «Յիմար, քիչ մը գրականութեան մօտեցեր ես .աւելի ճիգ կ'ակնկալեմ քեզմէ» կըսէր: Յիմարը իր մօտ փաղաքշական իմաստ ունէր:

-Դասարան մտնելէ ետք, ձեռքին ծրարը ամպիոնի սեղանին վրայ դրաւ, պատի սեւ գրատախտակին վրայ Father Kline գրեց, յայտնելով իր անունը և բոլորիս ձեռքերը թօթուեց How are you? կրկնելով: Այս հակիրճ արարողութենէն վերջ, ամպիոնի սեղանին վրայի ծրարը բացաւ, մէջէն լաթակազմ գիրքեր հանելով, մեզի բաժնեց: Գիրքին կողքին վրայ AS YOU LIKe IT տպուած էր: «Ասիկա ձեր դասագիրքը պիտի ըլլայ: Շէյքսփիրի մէկ թատերախաղն է: Յիշեցնեմ, թատերախաղին նիւթը գիրքին անունին հետ բնաւ կապ չունի» եզրափակեց: Father Kline-ը ամերիկացի հոգեւոր հովիւ մըն էր: Բարեկազմ, կապոյտ աչքերով, դեղին մազերով յիսունը անց մարդ մը: Pearl Harbor-ի աղէտին ամերիկեան բանակին մէջ Chaplain էր և հրաշքով ազատած կրակի դժոխքէն:

Father Kline-ը իր դասաւանդութիւններուն ընթաքին իր նիւթին մէջ մեզ կեդրոնացնելու լաւ կարողութիւն ունէր: AS YOU LiKE IT-ի Melancholy Jaques-ին մենախօսութիւնը գրեթէ գոց կրնայինք արտասանել: All the world's stage, And all men and women merely players; They have their exits and their entrances, Father Kline-ը յաճախ մեզ զարմացնելու կարողութիւնն ալ ունէր: Դասապահի մը ընթացքին յանկարծ իր նիւթէն շեղելով՝ «Ինչ է գրականութիւնը» հարցուց: Նման հարցումներ մենք միայն Յակոբ Օշականէն կրնայինք ակնկալել: Քանի մը շփոթ պատասխաններ տուողներ եղան, որոնք ուշի ուշով մտիկ ընելէ ետք, իր հարցումին ինք պատասխանեց. «Հաւանաբար ինծի հետ համաձայն չըլլաք. ինչ որ թուղթի վրայ գրուած է, գրականութիւն կը նկատուի:

Հիմա, երկար ժամանակէ ետք, մտաբերելով երկու ուսուցիչներուս գրական ըմբռնումին հսկայական անջրպետը, կ'ուզեմ երկուքին հետ ալ անաչառ ըլլալ: Սիրտս անշուշտ, Յակոբ Օշականին ըմբռնումին աւելի նպաստաւոր կ'ուզէ ըլլալ. բայց կարելի՞ է բոլորովին անտեսել Father Kline-ին տեսութիւնը: